

Wij kijken altijd verder
Bij ons bent u geen dossier

Exitus in dubio est De uitslag is twijfelachtig

Wat betreft de behandeling van het pensioen in eigen beheer, kijken wij met belangstelling uit naar de behandeling in de commissievergadering van de Tweede Kamer, 18 februari a.s. Gezien het aantal, de diversiteit en de kritische vragen die gesteld zijn naar aanleiding van de laatste brief van de staatssecretaris, vragen wij ons af, of tijdens deze vergadering een definitieve richting gekozen wordt. Daarnaast in deze Periodiek een onderwerp over vervroegen en uitstellen van pensioen en wederom twee collectieve pensioenonderwerpen.

Behandeling DGA Pensioen Tweede Kamer

Naar aanleiding van de laatste brief van staatssecretaris Wiebes over het DGA pensioen (17-12-2015) staat er op 18 februari 2016 een overleg gepland over dit onderwerp van de Vaste commissie voor Financiën van de Tweede Kamer. Voorafgaande aan dit overleg zijn er op 21 januari 2016 door de diverse fracties in de Tweede Kamer [schriftelijke vragen](#) gesteld.

Laatste plannen Wiebes inzake het DGA pensioen

Hoe hangt de vlag er ook al weer voor? Wat was de (uiteindelijke) voorkeur van de staatssecretaris:

- Einde pensioenopbouw in eigen beheer met ingang van 01-01-2017;
- Geen nieuw systeem in de plaats van het pensioen in eigen beheer;
- Afkoop tegen 80% van de fiscale waarde van de pensioenverplichting (eenmalige mogelijkheid in 2017).
- Geen afkoop dan blijven tijdsevenredig opgebouwde rechten in eigen beheer behouden.

Schriftelijk ingediende vragen

Uit de op 21 januari 2016 ingediende vragen blijkt dat de meeste politieke fracties zeer kritisch zijn op deze laatste voorkeur van de staatssecretaris. Op een zeer breed vlak worden vragen gesteld. Onder andere:

- Gaan DGA's minder pensioen opbouwen of hebben zij te weinig mogelijkheden als pensioen in eigen beheer wordt afgeschaft?;
- Kan de staatssecretaris een overzicht geven van welke mogelijkheden de DGA thans heeft om extern pensioen op te bouwen?;
- Hoe beoordeelt de staatssecretaris de effecten van uitfasering op de investeringscapaciteit van ondernemingen?;
- Hoe taxeert de staatssecretaris de te verwachten belangstelling voor de afkoopfaciliteit?
- Dienen partners van de DGA in te stemmen met afkoop en hoe zit het met ex-partners?;
- Kan de gescheiden DGA bijvoorbeeld alleen zijn eigen deel afkopen?;
- Wordt er nog nagedacht over een betalingsregeling, of wellicht een kwijtscheldingsregeling voor DGA's die de belasting niet kunnen betalen?;
- De gehele budgettaire onderbouwing van het voorstel ontbreekt, kan deze nog aangeleverd worden?;

Redactie

mr. C.M.C.P. (Corry) van Herpen CPL
J. (Jaap) Harmsen CPC
info@pensioenperspectief.nl

De Horsterkamp 12
7251 AZ Vorden
Tel: (0575) 55 30 50

Barbara Strozzilaan 101
1083 HN Amsterdam
(020) 240 22 93

- De DGA zal door het uitfaseren zonder nieuwe optie voor oudedagssparen een belastingnadeel ondervinden in zijn BV. Waarom wordt niets tegenover dit nadeel gesteld? Is nu niet per saldo sprake van het verhogen van de lasten voor ondernemers?
- Hoe ziet de staatssecretaris het afschaffen van pensioen in eigen beheer in de bredere discussie omtrent ons pensioenstelsel?

Nogal wat vragen dus, waar als het goed is op 18 februari a.s. bij de behandeling antwoorden op moeten komen.

Voor de praktijk

- Of 18 februari a.s. gezien de hoeveelheid kritische vragen al een definitieve richting wordt gekozen, vragen wij ons af;
- Wij houden voor u de ontwikkelingen omtrent het DGA pensioen nauwlettend in de gaten;
- Op de website www.redhetpensioenvandedga.nl staat de gehele geschiedenis van de brieven van de staatssecretaris over het pensioen van de DGA weergegeven. Daarnaast staan enkele rekenvoorbeelden opgenomen. www.redhetpensioenvandedga.nl;
- Mocht u de petitie nog niet ondertekend hebben, doe dit alsnog!

Vervroegen en uitstellen van pensioen

Wij krijgen de laatste tijd veel vragen over het vervroegen dan wel uitstellen van het pensioen van de DGA. Vandaar een overzicht van de fiscale voorwaarden waarmee rekening gehouden moet worden.

Vervroegen ingangsdatum van het pensioen

Op het moment dat een DGA zijn pensioen wenst te vervroegen, dient met het volgende rekening gehouden te worden. Het vervroegen van het pensioen impliceert dat de economische activiteiten dienovereenkomstig worden verminderd. Met andere woorden: voor het deel dat het pensioen ingaat, dient in principe gestopt te worden met werken.

Om flexibele pensionering mogelijk te maken, is in het besluit van [6 november 2015 \(nr. BLKB2015/830M\)](#) de volgende goedkeuring opgenomen:

Wordt het pensioen vervroegd tot uiterlijk het tijdstip waarop de werknemer de leeftijd bereikt die vijf jaar lager is dan de voor de betreffende werknemer geldende AOW leeftijd, dan zal niet worden getoetst of de economische activiteiten in gelijke mate worden verminderd.

Met andere woorden: bij vervroegen tot uiterlijk deze datum, kan desgewenst doorgewerkt worden.

Daarnaast zijn de volgende aandachtspunten bij vervroegen van belang:

- Het ouderdomspensioen dient actuarieel herrekend te worden. Houd hierbij ook rekening met eventuele indexatiebepalingen;
- In principe wordt alleen het opgebouwde ouderdomspensioen vervroegd. Het nabestaandenpensioen blijft ongewijzigd;
- Desgewenst kan een deel van het nabestaandenpensioen worden geruild in ouderdomspensioen om bijvoorbeeld de verhouding OP100/NP70 te herstellen. Met deze uitruil zal de partner akkoord moeten gaan. Laat de partner in dit geval dus meetekenen voor akkoord;
- Leg het vervroegen en de herrekende aanspraken vast in een vervroegingsovereenkomst.

Uitstellen ingangsdatum van het pensioen

Bij uitstel van het pensioen zijn de volgende fiscale voorwaarden van belang:

- Uitstel kan alleen indien en voor zover wordt doorgewerkt. Wordt op pensioendatum nog maar gedeeltelijk doorgewerkt, dan dient het pensioen gedeeltelijk in te gaan en kan maar gedeeltelijk worden uitgesteld;
- Het uitstel dient formeel voor de pensioendatum te worden overeengekomen;
- Uitstel kan uiterlijk tot vijf jaar na de voor werknemer geldende AOW leeftijd;
- Het ouderdomspensioen dient actuarieel herrekend te worden. Houd hierbij ook rekening met eventuele indexatiebepalingen;
- In principe wordt alleen het opgebouwde ouderdomspensioen uitgesteld. Het nabestaandenpensioen blijft ongewijzigd;

- Desgewenst kan een deel van het nabestaandenpensioen worden geruild in ouderdompensioen om bijvoorbeeld de verhouding OP100/NP70 te herstellen. Met deze uitruil zal de partner akkoord moeten gaan. Laat de partner in dit geval dus meetekenen voor akkoord;
- Leg het uitstellen en de herrekende aanspraken vast in een vervroegingsovereenkomst.

Voor de praktijk

- Bepaal op correcte wijze de opgebouwde tijdsevenredige aanspraken alvorens tot vervroegen of uitstellen over te gaan;
- Let op: ga bij vervroegen niet uit van de te bereiken pensioenen! Dit is een veel gemaakte fout;
- Bij vervroegen kan bij einde boekjaar de fiscale waardering hoger uitvallen, extra dotatie, bij uitstel kan bij einde boekjaar de fiscale waardering lager uitvallen, gedeeltelijke vrijval. Dit is het gevolg van actuariële herrekening van de aanspraken tegen “commerciële” grondslagen, gevolg door fiscale waardering einde boekjaar;
- Hulp nodig bij vervroegings- of uitstelberekeringen. Wij helpen u graag!

Wat is een Algemeen Pensioenfonds (APF)?

Het APF wordt als nieuwe soort pensioenuitvoerder aan het lijstje toegevoegd. Met ingang van 01-01-2016 is het dus mogelijk dat een pensioenregeling bij een APF wordt ondergebracht. Aangezien een APF voor u als accountantskantoor ook interessant kan zijn (voor uzelf, of uw klanten), hierbij een korte introductie van het APF.

- Het APF kent een andere zekerheidsmaatstaf m.b.t. het opgebouwde pensioen dan een verzekeraar. Net als bij andere soorten pensioenfonds is die 97,5 % i.p.v. 99,5 %. Daarnaast kan een APF als het nodig is pensioenen korten. Dat kan een verzekeraar niet;
- Maar ook, de (forse) garantieopslagen die verzekeraars in hun premie verdisconteren zijn bij een APF lager. Daarnaast heeft een APF meer beleggingsvrijheid. Er is dus bij een APF anderzijds kans op een lagere premie en hogere toeslagen (indexatie). NB: de praktijk moet dit nog wel uitwijzen!;
- Een APF kent financieel gescheiden “collectiviteitskringen” (ringfencing) waarbinnen één of meerdere pensioenregelingen van één of meerdere werkgevers uitgevoerd kunnen worden.

Voor wie is een APF interessant?

Er zijn 3 “doelgroepen”:

- Ondernemingspensioenfonds:

Het aantal ondernemingspensioenfonds is sinds 2004 met ca. 75% afgenomen. De druk op de resterende fondsen blijft aanhouden, een verdere afname wordt verwacht. De overstap naar een APF kán een oplossing zijn.

- DB pensioenregelingen bij een verzekeraar:

De premie voor Defined Benefit (DB) regelingen (eind- en middelloon) stijgt fors door de lage marktrente en hoge levensverwachting terwijl het uitzicht op toeslagen (indexatie) beperkt is. Ook hier kán overstap naar een APF een oplossing zijn;

- DC pensioenregelingen bij een verzekeraar:

In de uitvoering van een Defined Contribution (DC) regeling (beschikbare premieregeling) wordt de uitvoerder (verzekeraar en PPI) beperkt in de beleggingen. Die moeten in de aanloop naar de pensioendatum worden afgebouwd (life cycle) en tijdens de uitkeringsfase mag niet belegd worden. Die regel geldt niet voor een APF, dus de overstap kán interessant zijn. NB: een verruiming van de wet staat op stapel: het wetsvoorstel variabele pensioenuitkering. Klik [hier](#) voor meer informatie.

Planning APF

De Wet APF gaat weliswaar in per 01-01-2016, maar daarmee is de kous nog niet af. APF'n moeten eerst nog een vergunningsperiode bij De Nederlandsche Bank doorlopen. Dan wordt ook duidelijk in welke mate APF pensioenpremies en APF vooruitzichten op toeslagverlening verschillen van verzekeraars. Er zijn meerdere APF'n in oprichting. De verwachting is dat in het voorjaar 2016 de eerste APF'n op de markt zullen verschijnen.

Tips voor de praktijk

- Is er sprake van een ondernemingspensioenfonds? Onderzoek de toekomstbestendigheid. Begin met onze gratis tool Pensioenfonds in Perspectief. Klik [hier](#) voor een gratis download.
- Is er sprake van een DB pensioen bij een verzekeraar? Onderzoek wat de premie wordt als de uitvoeringsovereenkomst afloopt. Is een APF een passend alternatief?
- Is er sprake van een DC pensioen bij een verzekeraar of PPI? Informeer in de loop van 2016 of uw uitvoerder variabele pensioenuitkeringen kan uitvoeren.
- Volg het APF nieuws. In onze Pensioen in de Praktijk (pensioennieuws voor werkgevers) gaat hier maandelijks aandacht aan worden besteed. Voor deze nieuwsbrief kunt u zich gratis aanmelden op onze website. Ook in de Pensioen Periodiek zullen wij dit jaar regelmatig stilstaan bij het APF.

Verzekerde eind- en middelloonregelingen onbetaalbaar

Een contractverlening van een eind- en middelloonregeling bij een pensioenverzekeraar staat anno 2016 synoniem met een zeer forse stijging van de pensioenlasten. De belangrijkste oorzaak: de zeer lage rentestand.

Drastische prijsstijging

Werkgevers willen de pensioenlasten beheersbaar houden. Dat wordt anno 2016 een onmogelijke zaak als er sprake is van een DB pensioenregeling (eind- of middelloon) bij een verzekeraar. Bij contractverlenging van 5 of 10 jaar geleden afgesloten contracten zal de verzekeraar een drastische prijsstijging doorvoeren. Dit als gevolg van de toegenomen levensverwachting en de fors gedaalde rentestand. Het komt voor dat de premie (bijna) verdubbeld.

- Toegenomen levensverwachting	+10%
- Verlaging rekenrente van 3% naar 2,5%	+20%
- Lage marktrente (t.o.v. de 2,5% rekenrente)	+45%

Wat kunnen werkgevers doen

Nagenoeg de enige mogelijkheid om iets aan de stijging van de pensioenlasten te doen is het wijzigen van de pensioenovereenkomst. De pensioenovereenkomst betreft de tussen de werkgever en werknemers afgesproken pensioenregeling. Bij het wijzigen van de pensioenovereenkomst kan o.a. gedacht worden aan de volgende beperkte dan wel meer ingrijpende wijzigingen:

Het versoberen van de eind- of middelloonregeling

In de meeste situaties zal het versoberen van de bestaande eind- of middelloonregeling onvoldoende soelaas bieden voor het voldoende bepreken van de lastenstijging.

Het onderbrengen van de eind- of middelloonregeling bij een (algemeen) pensioenfonds

Verzekeraars moeten de verzekerde pensioenen ten alle tijden garanderen. Deze verplichting heeft bij de huidige lage rentestand tot gevolg dat ze hier een forse prijs voor moeten vragen. Pensioenfondsen kennen deze garantieverplichting niet. Bij een te lage dekkingsgraad hebben zij de mogelijkheid om de pensioenen te verlagen (afstempelen/korten).

Door de introductie per 01-01-2016 van het Algemeen Pensioenfonds (APF) is het aansluiten bij een pensioenfonds thans voor alle werkgevers met een eind- of middelloonregeling bij een verzekeraar mogelijk. Klik [hier](#) voor meer informatie over een APF.

Overgaan naar een beschikbare premie regeling

De tot op heden meest gekozen en meest ingrijpende aanpassing is een overgang naar een beschikbare premieregeling. Door de introductie van het Algemeen Pensioenfonds (APF) is er nu een tussenweg/alternatief.

Instemming noodzakelijk

Voor het wijzigen van de pensioenovereenkomst is meestal instemming nodig van de OR én de werknemers. Bij het wijzigen van de pensioenovereenkomst moet de werkgever zorgen voor duidelijke, volledig, correcte en zo mogelijk geïndividualiseerde informatieverstrekking.

Complex en tijdrovend

Een contractverlenging van een eind- of middelloonregeling is anno 2016 meestal niet alleen een contractverlenging, maar tevens een aanpassing van de pensioenovereenkomst. Het daarbij behorende wijzigings- en instemmingstraject is dermate complex en tijdrovend dat het zaak is vroegtijdig hiermee te beginnen.

Goed om te weten voor uw klanten bij Centraal Beheer en Avero

De introductie van een Algemeen pensioenfonds heeft direct gevolgen voor werkgevers met een pensioenregeling bij Centraal Beheer of Achmea. Zie het artikel [Algemeen Pensioenfonds ..\(niet meer\) even Apeldoorn bellen.](#)